

facultas nostra

ČASOPIS LÉKAŘSKÉ FAKULTY V PLZNI UNIVERZITY KARLOVY

ŘÍJEN/LISTOPAD 2017

Hosté Zahradní slavnosti se vrátili do devadesátek

Rozhovor s doc.
MUDr. Tomášem
Skalickým, Ph.D.

Historie
budov fakulty:
Pavlovův ústav

Letní škola
experimentální
chirurgie 2017

Promoce absolventů Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy

Ve dnech 18. a 19. července 2017 proběhly ve velké aule pražského Karolina promoce absolventů Lékařské fakulty v Plzni. Studium na fakultě každoročně dokončí kolem 280 studentů. Celkem na Lékařské fakultě studuje kolem dvou tisíc studentů, z toho 500 cizinců. Fakulta nabízí studijní programy Všeobecné lékařství a Zubní lékařství, a to v českém i v anglickém jazyce.

Facultas Nostra

Pro Lékařskou fakultu v Plzni Univerzity Karlovy vydává: NAVA – Nakladatelská a vydavatelská agentura, náměstí Republiky 17, 301 00 Plzeň. Grafická úprava: NAVA DTP, spol. s r. o. Náklad: 1 000 výtisků. Vydání č. 161. Redakce nezodpovídá za obsah placené inzerce.

Redakční rada

Prof. MUDr. Boris Kreuzberg, CSc., prof. MUDr. Vladislav Třeška, DrSc., doc. MUDr. Dana Müllerová, Ph.D., Ing. Marie Klečková, Ing. Barbora Černíková, Mgr. Daniela Vítová, Mgr. Alena Marešová.

E-mail: redaktor.facultasnostra@seznam.cz. Distribuce výtisků zdarma.

Neoznačené články jsou redakčními materiály. Foto na titulní straně: Ing. Milan Dvořák

LÉKAŘSKÁ FAKULTA V PLZNI

Univerzita Karlova

Úvodník děkana

V těchto dnech vzpomínáme výročí úmrtí prezidenta Tomáše Gariggu Masaryka. Je to právě 80 let, což se zdá být relativně krátká doba, a mě fascinuje, co vše se do této doby vešlo. Nemíním zde dělat nějaké historické reminiscence, ale náš národ za tuto dobu prošel dvěma velmi těžkými obdobími. Byla to druhá světová válka a komunistický režim. Teprve před „nedávnem“ se nám podařilo vymanit se z těchto totalitárních režimů. Co všechno se za tuto dobu změnilo...?

Kdysi jsem četl jeden politologický traktát, ve kterém se psalo o tzv. bombě času. Byla tím myšlena jakási alegorie pro akceleraci, zrychlení času. Uvědomme si, co všechno se vešlo do tak krátkého intervalu dějin, co všechno se stále nahušťuje do našeho času, který běží daleko rychleji než v dobách předchozích.

Tímto bych ukončil jakousi historickou paralelu a vrátil bych se k naší fakultě. Je to vlastně poměrně krátká doba, kdy fakulta vznikla. Co všechno už prožila a jak se teď v posledních letech transformovala? Po roce 1990 po stránce personální, po stránce přístupu k výuce některých oborů a později i po stránce materiální, to znamená vybudování nové velké části školy. Mám na mysli dva ústavy – Biomedicínský a UniMeC, tedy Univerzitní medicínské centrum.

Aktuálně se rozhoduje o tom, jestli se toto centrum bude kompletizovat, to znamená, jestli se postaví třetí poslední velká budova. Tyto budovy by pak pojaly veškeré ústavy a oddělení Lékařské fakulty v Plzni. Bylo by to tedy definitivní opuštění starých ústavů.

Aktuálně jsme v situaci, kdy je na spadnutí rozhodnutí o tom, zda dostaneme dotaci z evropských peněz, konkrétně z Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). A pokud tuto dotaci dostaneme, záleží také na tom, do jaké míry budeme potřebovat podpořit ze státní dotace prostřednictvím Univerzity Karlovy. Ne všechny části projektu budou totiž v uznatelných nákladech. Například děkanát či menzu, které jsou nutné pro provoz tohoto univerzitního kampusu, nebude možné uhradit z financí z operačního programu. Dokonce se zdá, že i kvůli neuznatelným nákladům nebudou k dispozici veškeré předpokládané finanční prostředky z programu OP VVV. Teď je na nás, abychom vyjednali s rektorem Karlovy univerzity jeho pomoc.

Zdá se ovšem, že se blýská na dobré časy, které by mohly být skvělou budoucností pro naši Lékařskou fakultu, ale cesta k nim je ještě složitá a komplikovaná a patrně přesáhne i do dalšího děkanského období.

Přes všechny tyto těžkosti věřím, že se vše podaří, a že v tom krátkém čase, který vede ke všem těmto rozhodnutím o budování, se nám podaří uzavřít výstavbu „nové“ Lékařské fakulty tak, aby byla chloubou nejen města Plzně a Plzeňského kraje, ale také Karlovy univerzity.

*prof. MUDr. Boris Kreuzberg, CSc.
děkan Lékařské fakulty v Plzni
Univerzity Karlovy*

Zahradní slavnost v rytmu disco

Letošní Zahradní slavnost na zahradě Procháskova ústavu měla nádech devadesátek. Hlavním tématem šestého ročníku byl Discopříběh, návštěvníci ani letos nepodcenili přípravu a k vidění byly vsuktu pestré modely diskotekových let.

Slavnost se uskutečnila v pátek 23. června a přesto, že počasí přineslo v noci bouřku a sem tam nějaký déšť, odpoledne se umoudřilo a na Zahradní slavnost bylo ideálních osmadvacet stupňů. Tradičního rozloučení studentů šestého ročníku s fakultou, ale také setkání studentů, pedagogů a dalších hostů se zúčastnil jak děkan Lékařské fakulty prof. MUDr. Boris Kreuzberg, CSc., tak řada dalších významných osobností fakulty.

Hudba ve stylu disko je sice nejčastěji reprodukována, ale na slavnosti tradičně nechybí živá vystoupení, která přípravu-

jí sami studenti. Role zpěváků se tentokrát ujali, stejně jako na plese Lékařské fakulty, Helena Beránková a Denis Biedermann, doprovázeni na klávesy Janem Holubcem. Jejich operetní árie potom vystřídal směr populárních písní v podání kapely LFP, která je složena převážně ze studentů, ale hostují v ní i pedagogové a další zaměstnanci fakulty.

Foto: Ing. Milan Dvořák

Tomáš Skalický

U studentů si cením selského rozumu

Doc. MUDr. Tomáš Skalický, Ph.D., je dlouholetým členem Akademického senátu Lékařské fakulty v Plzni. V rámci chirurgie se věnuje hlavně chirurgii jater a žlučových cest. Na chirurgické klinice FN Plzeň pracuje od roku 1999. Od roku 2003 se věnuje výuce studentů pregraduálního i postgraduálního studia.

Jak jste se dostal ke studiu medicíny?

Ke studiu medicíny jsem se dostal přes svůj velký zájem o faunu. Postupně jsem se chtěl stát veterinárním lékařem. Když jsem však zjistil, že se bojím krav a koní rozhodl jsem se pro humánní medicínu. Na gymnáziu už rozhodnutí studovat medicínu bylo jasné a neměl jsem ani jinou vážnou alternativu. Snad jedinou myslitelnou alternativou tehdy bylo motat se okolo sportu. Sám jsem hrál volejbal, byl jsem v dorostu ve Středisku vrcholového sportu a sport byl u mne dlouho koníček číslo jedna (až do 45 let aktivně). Rodiče

jsou oba sportovně založení, takže jsem měl výraznou podporu v rodině. Stejně tak i sestra, pro níž se sport stal povoláním, se věnuje studentům na Pedagogické fakultě na Katedře tělesné výchovy.

Vzpomeňte na studentská léta. Jaký jste byl student a co Vás na škole bavilo a co naopak?

Na studentská léta vzpomínám velice rád. K medicíně jsem intenzivně hrál volejbal a rozhodl jsem se pokračovat, pokud mi nebude sport vadit při přípravě na naší Lékařské fakultě. Takže jsem

v podstatě znal školu a po škole tréninky, často i dvoufázově. Se studiem jsem neměl problémy a vzpomínám si, že jediné dvě zkoušky, které jsem opakoval, byl marxismus, a dokonce děkanát z vojenské přípravy. Jinak jsem měl většinou 1 a 2. Měli jsem velice dobrý studijní kruh i ročník, takže spoustu kamarádů vydrželo dodnes. Bohužel jsme o rok minuli revoluční rok 1989, který jsem již trávil jako lékař v oddělení RH Domažlice, kde byl opět sport a medicína. Dodnes mě mrzí, že se vše krásné neudálo o rok dříve. I přes absolvování vojny jsem si revoluční období užil. Přes počáteční strach, zda nebudeme přinuceni zasahovat, až po krásné dny plné idealismu. Ve vojenské uniformě jsem musel být jen jednou, a to v době, kdy ČSFR poprvé navštívil papež a vojáci jeli hlídat trasu z letiště. To pro kluky, kteří dva roky byli v hlubokých lesích na Šumavě a Českém lese a najednou se dostali do Prahy, byla výzva. A tak jsem na korbu nákladáku nakládal jednoho zeleného zbořence za druhým s posilující kofeinovou injekcí. Celkem shrnuto byla to krásná léta studii.

Studoval jste v Plzni. Můžete porovnat dobu, kdy jste chodil na fakultu Vy a dnešní studenty?

Jak jsem již říkal na studentská léta vzpomínám rád. Nerad srovnávám naši generaci a dnešní studenty. Tehdy byla nějaká situace a my jsme museli žít právě v této době. Je jasné, že dnešní studenti mají daleko více sebevědomí, než jsme měli my. Na jednu stranu je to moc dobře na druhou stranu, třeba před chirurgií je třeba mít celoživotní pokoru. Jinak vám to okamžitě vrátí. Dále je vidět, že jsou lépe jazykově připravení. Bohužel je mi líto těch stovek zbytečných hodin ruského jazyka, který jsme vesměs neměli rádi. Stejně tak

je dobré, že studenti dnes mohou cestovat a osahat si medicínu i v cizině již na škole. My jsme tuto možnost neměli, a tak konfrontace, že naše medicína je srovnatelná se světem, musela počkat několik let. Samozřejmě srovnatelná je, pokud pomínu jiné finanční možnosti zahraničních center.

Co rozhodně jiné je, že za mých let jsme se o chirurgii prali, dnes o ni není velký zájem a někdy je problém doplnit kádr na CHK kvalitními mladými lékaři. Celkově jsou však dnešní studenti většinou nadaní, mají zájem a nebojí se ozvat. Co platí stejně dnes jako za nás - dobré známky ve škole ještě neznamená být dobrým lékařem. Velice si u studentů cením selského rozumu.

Po škole Vás profese zavedla mimo Plzeň, je to tak?

Po studiu to byl právě zájem o chirurgii, který mě zavedl do nemocnice v Chebu. V Plzni tehdy po chirurgiích nebyla místa. Na začátečnická léta velice rád vzpomínám. Byla tam parta lékařů, kteří se vzájemně potřebovali a rozuměli si. Okresní nemocnice je na tom vždy hůře nežli velká fakultní nemocnice. Někdy jste tam třeba ve službě sám, RTG snímky dostanete vlhké, bez popisu, na sonografii ve službě přijede příslužba a někdy až z Aše. To vás učí spoléhat se na sebe a svoje ruce. Teď už je samozřejmě jiná doba a jsou i tam jiné možnosti. Velice si cením svého tehdejšího pana primáře, který mi tehdy umožnil roční stáž zde ve FN kvůli rozvoji cévní chirurgie v Chebu. Přestože jsem měl plat jen za služby zde ve FN a bydleli jsme tu s první ženou u rodičů se dvěma dětmi, byl to definitivní okamžik, kdy jsem se rozhodl, že se do Plzně chci vrátit. Po celých deseti letech.

V současné době pracujete na oddělení HPB chirurgie, které se řadí k nejvýznamnějším centrům jaterní chirurgie v rámci České republiky. Co Vás přimělo k tomuto zaměření?

Pro oblast hepatopankreatobiliární chirurgie při mém přestupu do FN v roce 1999 jsem se rozhodl na výzvu pana profesora Třešky, který měl záměr zde tento tým vybudovat. Celkem velké štěstí bylo, že tato oblast chirurgie nebyla v ČR ještě moc rozvinutá a objevily se v té době nové technologie, přístupy a přístroje. Zachytili jsme tedy počáteční vlnu rozvoje jaterní chirurgie u nás. Samozřejmě to nebylo zadarmo. Společně s panem profesorem jsme byli na několika zahraničních stážích, např. v Queen Marry Hospital v Hong Kongu, Číně, Jižní Koreji, Londýně. Dále jsme aktivně absolvovali všechny kongresy, které se k danému tématu pořádaly. Mravenčí prací byly i opakované návštěvy u okolních i vzdálených onkologů a gastroenterologů s představami naší práce. Takto jsme získali pacienty a dobré jméno.

Z našich zkušeností z velkého počtu nemocných jsem čerpali při napsání několika knih k tomuto tématu, které v naší literatuře chyběly. V roce 2013 jsme získali ocenění nejlepší publikace Univerzity Karlovy za knihu: Hepato-pankteato-biliární chirurgie, která vyšla u Maxdorfu. Stejně tak paralelně s těmito počátky běžel i náš výzkum některých postupů v jaterní chirurgii, hlavně na zvířecích modelech, který dnes dále pokračuje v nových krásných prostorách Biomedicínského

Adam

Adélka

Štěpán

centra. Dnes za námi stojí přes 1 500 úspěšně odepřevaných nemocných s jaterními nádory. V současné době se na naší klinice věnuje HB chirurgii, mimo mne a pana profesora, doc. Liška, MUDr. Fichtl a mladí kolegové MUDr. Brůha a MUDr. Skalický A.

Když trochu odbočíme do Vašeho soukromí... Máte tři děti, z nichž dvě se také věnují medicíně. Ovlivňoval jste je nějak při výběru studia?

Ano mám tři děti Adama, Adélku a Štěpána. Snažil jsem se dětem do výběru povolání moc nemluvit a nikdy jsem je nenutil ke studiu právě medicíny, a to s vědomím, že existují obory, kde se dá pracovat s větším klidem za větší peníze. Jelikož však doma měli vzory – bývalá manželka Eva je také lékařka, tak si myslím, že se spíše nechali strhnout. Stejně tak i nejmladšímu Štěpánovi do výběru zaměstnání nebudu povídat. Jsem na ně všechny rozhodně pyšný. Nejstarší Adam se věnuje témuž oboru jako já a zdá se, že se mu chirurgie stejně jako mně zalíbila a omámila jej. Adélka letos bude absolvovat poslední ročník všeobecného směru a o detailech povolání zatím přemýšlí a nebyla by ráda, kdybych její sny vyzradil. Štěpán se zatím potýká se záležitostmi základního vzdělání a nástupem puberty.

V jednom z vydání Facultas Nostra jste uvedl, že jste původem i cítěním Plzeňák. Jaká místa v Plzni a okolí máte rád?

Ano v Plzni jsem se narodil, vystudoval a mimo deseti let v Chebu prožil celý život. Miloval jsem Plzeň i v dobách, kdy byla šedá prašná, což teprve nyní, kdy po revoluci prokoukla a stala se krásným místem pro život. Narodil jsem se na Borech, a tudíž mojí klukovskou oblastí zájmu byly Bory, Borská přehrada, kurty na tenis a volejbal na Slavii, kurty u PF na Chodském náměstí. Nyní je celá řada zákoutí v centru Plzně, která nelze, nežli si je nezamilovat. Hlavně centrum v okolí náměstí Republiky je nádherné, stejně tak je i úchvatné blízké okolí Plzně. Nyní žiji v Božkově a musím říci, že po posledních změnách a opravách se z něj stala výstavní část Plzně. Např. opravené okolí božkovské kapličky láká svojí tajemností a malebností. Dalším místem, které není v Plzni, ale pro řadu Plzeňáků je druhým domovem, je Šumava. Stejně tak i pro mne je chalupa na Špičáku poutem k domovině a stejně tak snad bude i pro naše děti.

Předpokládám, že nejen v rámci své profese cestujete do zahraničí. Máte nějaký oblíbená místa, kam jezdíte?

Samozřejmě, že je pro mne cestování nezbytné, a to jak služební pro rozvoj znalostí a novinek v našem oboru, tak i soukromé nutné k regeneraci sil. S druhou manželkou Marcelou, jezdíme k moři a velice jsme si oblíbili Baleárské ostrovy, z nich nás zaujala hlavně Menorka a některé ostrovy řecké, a to hlavně Zakynthos. Stejně tak i zimní sporty nás minimálně na týden každý rok zavedou do Alp. Služební cesty pak jsou spíše hektické – přílet, přednáška, kongres a odlet. Snad jen pobyt, kdy jsme s panem profesorem navštívili špičková pracoviště byl delší. Nejvíce vzpomínám na tři týdny v Hong Kongu v Queen Mary Hospital, na pobyt v Japonsku v Tokiu a Jokohamě a v pevninské Číně.

Onkotým. Foto: archiv doc. Skalického

Máte nějaký nesplněný sen?

Tajné sny určitě mám, ale pokud vám je prozradím, pak přestanou být tajné. Snad jen mohu prozradit, že bych si přál více času své koníčce malování, fotografování, lyžování, in-line bruslení a jízdu na kole a koloběžce. Musím se přiznat, že mám před sebou velkou výzvu, kdy chci po Štěpánovi, aby mě naučil jezdit na elektrické kolonožce. Zatím nic moc...

Doc. MUDr. Jaroslav Koutenský, CSc. oslavil v srpnu 80 let

Poslední srpnový den je tak nějak zvláštní. Uvědomíme si, že dětem začíná škola a léto uběhlo rychleji, než bychom si přáli. Pan docent Koutenský si tento den užívá celý život, má totiž narozeniny. Tento rok není ovšem ledasjaký, docent Koutenský oslavil 80 let.

Pan docent je věrný Plzeňskému kraji, narodil se v Trnové. Jeho cesta k medicíně však nebyla jednoduchá. Minulý režim ho nejprve nasměroval do chemického průmyslu, kde se také vyučil. Po absolvování střední průmyslové školy chemické nastoupil ke studiu na LF v Plzni a v roce 1965 promoval. Již jako student a dále po promoci se zcela věnoval farmakologii. Nejprve jako vědecký pracovník, od roku 1979 jako odborný asistent.

Docentem farmakologie byl jmenován v roce 1990. V roce 1994 byl jmenován přednostou Ústavu farmakologie. V období 1993 až 1994 zastával funkci proděkana pro vědu a výzkum. Poté se stává předsedou Senátu LF UK v Plzni. V letech 2003 až 2007 působil jako děkan Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy. Doc. Koutenský přispěl zásadním významem k rozvoji lékařské fakulty v Plzni, když rozhodl o výstavbě nových budov fakulty a bojoval o finance, jejichž výsledkem je nová budova teoretických ústavů UNIMEC a vědecké centrum BIOMEK.

Pracovníci ústavu si dobře pamatují, kolik času a energie tomu pan docent věnoval a jak pravidelně chodil a jednal na stavbě při kontrolních dnech.

I při vykonávání funkce děkana se nadále věnoval vědecké a publikační činnosti. Zvláště je třeba vyzdvihnout pedagogický přínos doc. Koutenského. Výuce farmakologie se věnuje od roku 1965, kdy nastoupil na Ústav farmakologie a toxikologie a tomuto pracovišti zůstal do dnešních dnů věrný. Byl recenzentem celostátní, dodnes užívané učebnice farmakologie. Protože málokdo má znalosti a zkušenosti pana docenta, byla mu svěřena i recenze i nově připravované učebnice. V rámci projektu Fond rozvoje VŠ inicioval zmodernizování výuky farmakologie na všech lékařských fakultách

UK, a tak počátkem nového tisíciletí byly zakoupeny první počítače a počítačové programy simulující farmakokinetiku a farmakodynamiku léčiv.

Doc. Koutenský je stále velmi aktivním a respektovaným univerzitním pedagogem. Sleduje novinky v oboru a přípravě přednášek věnuje velkou pozornost. Při zkoušení vede studenty k přemýšlení, encyklopedické znalosti nejsou na prvním místě, proto je možná pro některé studenty pedagogem obávaným. Jeho odbornost a pracovitost nás farmakology vždy motivují, stejně tak jako jeho vnitřní síla, skromnost a čestnost. V neposlední řadě je inspirující, jak si jsou se svou manželkou, MUDr. Marií Koutenskou, CSc., celý život vzájemnou oporou.

Přejeme doc. Koutenskému mnoho sil v osobním životě i na fakultě, zdraví, štěstí a radost v rodině.

Eva Kmoníčková a pracovníci ústavu farmakologie a toxikologie

Historie budov Lékařské fakulty II.

Pavlovův ústav (pokračování)

Když v roce 1950 získala budovu Vyšší hospodářské školy Lékařská fakulta Univerzity Karlovy, došlo v dalších dvou letech k adaptaci interiérů pro potřeby sem umístěných ústavů, knihovny a menzy. Budova také od té doby nese jméno významného ruského fyziologa – Pavlovův ústav.

Přestože školní budova v druhé polovině minulého století podstoupila několik dílčích stavebních úprav (například nástavbu laboratoří v roce 1967), byla vzhledem k výjimečné architektonické kvalitě v roce 1994 prohlášena za nemovitou kulturní památku.

Po dokončení Univerzitního medicínského centra poblíž nemocničního areálu na Lochotíně se v roce 2015 Ústav fyziologie a Ústav patologické fyziologie přesunuly do nových prostor a „starý“ Pavlovův ústav současní posluchači znají již jen jako sídlo Střediska vědeckých informací a menzy, v menším rozsahu využívají aulu vyučující z Procháskova ústavu

k přednáškám pro posluchače 1. ročníku. Patrovou přístavbu hlavního objektu využívá dlouhodobě Centrum informačních technologií.

Na závěr objasnění „záhadného“ sloupu před Pavlovovým ústavem ve směru ke Karlovarské třídě. Pokud sem někdo z posluchačů zavítá, povšimne si na sloupu vyrytého nápisu: Založeno 1883 – Angelegt 1883. Samotný sloup i datum na něm uvedené se vztahují k založení Dětského sadu s parkovou výsadbou, který byl na tehdy vzdálené periférii města založen. To již byl v provozu lázeňský areál s lochtínským sadem na opačné straně karlovarské výpadovky.

Z té doby pocházejí duby a lípy, které do svého projektu zakomponoval architekt Zápál a které tak v současnosti dosahují úctyhodného věku daleko přes sto let.

Devadesáté jubileum Pavlovova ústavu připomněla Facultas nostra v čísle 146-147.

Kdo byl Ivan Petrovič Pavlov, po němž je budova pojmenována? Ivan Petrovič Pavlov se narodil 26. září 1849 ve Rjazani v Rusku. V mládí rád pracoval na zahradě, jezdil na kole, vesloval, plaval a hrál górodky. Už v sedmi letech uměl číst. V důsledku zranění po pádu z vysoké zdi na kamenný chodník začal až se zpožděním docházet do církevní školy, později přestoupil na teologický seminář. V roce 1870 se zapsal na právnickou univerzitu v Petrohradě, odkud na povolení rektora přestoupil na fakultu chemie a fyziky a navštěvoval kurzy přírodních věd. Studoval fyziologii, která se později stala náplní jeho života. V roce 1879 obdržel lékařský titul s vyznamenáním.

V roce 1881 se oženil se studentkou pedagogického institutu Serafinou Vasilijevnou Karčevskou. O dva roky později získal titul docenta po obhajobě své disertační práce O odstředivých nervech srdce. V té době žili manželé Pavlovovi v naprosté chudobě a zemřel jejich

prvorozený syn Mirčik. V roce 1884 se jim narodil druhý syn Vladimír. V roce 1887 byl Pavlov povýšen na dvorního radu.

V roce 1890 byl jmenován profesorem farmakologie na Vojenské lékařské akademii v Petrohradě. Následně byl pověřen zřízením fyziologického oddělení, které pak vedl až do své smrti. Zde učinil většinu svých slavných objevů, mimo jiné také popsal fenomén nervového řízení žaludeční sekrece u psů. Dospěl též k rozlišení dvou typů reflexů – nepodmíněných (vrozených) a podmíněných.

Na základě objevu podmíněného reflexu byly dále prozkoumány zákonitosti činnosti velkých mozkových hemisfér. Patří mezi ně procesy vnitřního a vnějšího útlumu, iradiace a koncentrace nervových procesů v kůře velkého mozku, vzájemné indukce aj. K těmto poznatkům pak přibýly nové poznatky učení o analyzátořech, o typech nervové soustavy, o dynamickém stereotypu, o první a druhé signální soustavě, o neurózách a další. Vědeckým způsobem vysvětlil původní Hippokratovu typologii lidí (sanquinik, melancholik, flegmatik, choleric). Učení o vyšší nervové činnosti je proto především učení o fyziologických mechanismech přizpůsobení vyšších organismů a člověka životním podmínkám. Jejich zvláštním případem jsou procesy aklimatizace, otužování, sportovního tréninku, drezúry apod.

V roce 1901 byl zvolen členem korespondentem Ruské akademie věd. V roce 1904 byl oceněn Nobelovou cenou a v roce 1907 byl jmenován akademikem Ruské akademie věd. V roce 1912 obdržel čestný doktorát Cambridgeské univerzity a během následujících let také čestné členství v četných vědeckých společnostech v zahraničí. Na doporučení lékařské akademie v Paříži byl v roce 1915 oceněn Řádem legie cti (Ordre National de la Légion d'Honneur).

Po odchodu prof. Tarchanova, vedoucího katedry fyziologie Vojenské lékařské akademie, zaujal v roce 1890 jeho místo. O dva roky později publikoval své závěry z oblasti fyziologie zažívacího traktu v práci s názvem Příspěvky k funkci hlavních trávicích žláz a roku 1903 vydal Experimentální psychologii a psychopatologii zvířat. Jak již bylo uvedeno, v roce 1904 byl za objevené nálezy v oblasti nervového řízení trávicích šťáv oceněn Nobelovou cenou za fyziologii a medicínu. Práce I. P. Pavlova byla vysoce hodnocena i sovětskou vládou. Ačkoliv Pavlov nikdy nebyl komunistou, dokonce chtěl svůj fyziologický ústav přemístit do zahraničí, po vzniku Sovětského svazu dostal se svými spolupracovníky pro vědecký výzkum ty nejlepší podmínky. Své objevy nakonec shrnul ve sborníku Podmíněné reflexy (1923). Dne 27. února 1936 zemřel v Leningradě na bronchopneumonii.

MUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.
doc. MUDr. František Vožeh, CSc.

Literatura:

Klíma P. a spol.: Plzeňský architektonický manuál. Via Aurea, s. r. o., Plzeň 2015

Domanický P.: Hanuš Zápál. 1885-1964. Architekt Plzeňska. Starý Most. ZČ. galerie, Plzeň 2016

Letní škola experimentální chirurgie 2017

Již počtvrté se na Lékařské fakultě v Plzni konal dvoutýdenní letní vzdělávací kurz „Summer School of Experimental Surgery“ (SSES).

Mezinárodní Letní škola experimentální chirurgie probíhala od 3. do 14. července v Biomedicinském centru a byla věnována demonstraci experimentální chirurgie na praktických příkladech. Školy se letos zúčastnilo 28 studentů z 9 zemí, včetně České republiky.

Specifikem Letní školy experimentální chirurgie je práce formou workshopu na velkých zvířatech, která slouží k nácviku chirurgických technik používaných v humánní medicíně. Vyučuje se perioperační péče o zvířecí modely, experimentální radiologie, vyhodnocování experimentů (histologické, biochemické a statistické metody). Velký důraz je kladen na etický aspekt experimentálních chirurgických procesů s ohledem na zásadu „3R“ – replacement (=náhrada;

míní se tím náhrada živých zvířat v experimentu alternativními metodami: tkáňovými kulturami, bakteriemi, matematickým modelováním apod.), reduction (=snížení počtu; do pokusu by měl být zahrnut co nejmenší možný počet zvířat, který je schopný podat validní výsledky) a refinement (=zjemnění; experiment by měl probíhat tak, aby zvířata měla během experimentu dostatečný komfort). Účastníci se také seznamují se softwarovým modelováním, které v některých případech umožňuje nahrazení experimentálních modelů.

Studenti pracují pod vedením zkušeného týmu, v jehož čele stojí doc. MUDr. Václav Liška, Ph.D., z Chirurgické kliniky LF UK v Plzni a FN Plzeň. Ten oceňuje osobní nasazení účastníků SSES: „V letošním

roce máme možnost opět pracovat se studenty medicíny s vysokou motivací, kteří přistupují k jednotlivým úkolům velmi aktivně. Pevně věřím, že jim naše zkušenost pomůže v budoucím profesním životě.“

Letní škola je určena studentům medicíny od 3. ročníků a probíhá v anglickém jazyce. Do Plzně letos zamířili zájemci z univerzit v Belgii, Kanadě, Nizozemí, Rumunsku, Rusku, Saudské Arábii, Španělsku a Turecku. Dva studenti byli z České republiky – jeden z plzeňské lékařské fakulty a jeden z 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Kromě experimentální chirurgie účastníky čekalo i zpestření odborného programu v podobě vodáckého výletu, prohlídky plzeňského pivovaru, grilovací party či návštěvy Prahy. Letní škola byla již tradičně zakončena na plzeňské radnici slavnostním předáním certifikátů o absolvování kurzu.

Podrobné informace jsou k nalezení na webových stránkách www.sses.eu nebo na FB Summer school of experimental surgery.

Foto: archiv SSES

Zasedání Akademického senátu mělo slavnostní atmosféru

Zasedání Akademického senátu se uskutečnilo 22. června 2017 a jeho hostem byl rektor UK prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., který přijel seznámit členy senátu a akademické obce se svým programem pro volbu rektora Univerzity Karlovy pro období 2018 až 2022. Při této příležitosti byla také předána Cena Jaroslava Slípky.

Prof. Zima zhodnotil dosavadní významné počiny pro rozvoj univerzity a její vědecké činnosti a přednesl své perspektivy rozvoje Univerzity Karlovy jako univerzity prestižní, vážící si svých tradic, ale i moderní a pro celý svět otevřené instituce se silnou akademickou samosprávou, zárukou akademických svobod a důrazem na etické principy práce.

Ve svém volebním programu představil mimo jiné záměr zachovat širokou nabídku oborů, rozvíjet nové studijní programy ve spolupráci s českými i zahraničními vysokými školami a Akademií věd a zvýšit počet programů v cizích jazycích. Jeho cílem je podporovat rozšiřování moderních technologií ve vzdělávání a umožnit také vzájemné sdílení předmětů mezi jednotlivými obory a fakultami, a tím zvyšovat dostupnost studia. Rád by také přivedl na univerzitu větší počet renomovaných zahraničních akademických pracovníků, kteří by zde působili dlouhodobě.

Pro posílení mezinárodní spolupráce plánuje využít zavedených mezinárodních univerzitních sítí, ale také propagovat Univerzitu Karlovu mezi zahraničními uchazeči o studium. Volební program prof. Zimy pamatuje také na rozvoj univerzity v podobě investic do nových ob-

jektů, ale i rekonstrukce stávajících, modernizace přístrojového a dalšího vybavení poslucháren, laboratoří, knihoven a sportovišť i péče o osobní rozvoj zaměstnanců v podobě jejich vzdělávání a systému benefitů.

Univerzita Karlova, na které studují studenti ze 124 zemí, je podle prof. Zimy pestrou komunitou 63 000 lidí. Jeho záměrem je umožnit jim a motivovat je, aby společně utvářeli moderní univerzitu třetího tisíciletí.

Na stejném zasedání akademického senátu fakulty byla také předána Cena Jaroslava Slípky. Cena je určena studentkám a studentům LF UK v Plzni za jejich aktivitu a přínos k rozvoji fakulty v oblasti vzdělávací, kulturní a společenské. Je pojmenována po prof. MUDr. RNDr. Jaroslavu Slípkovi, DrSc., (1926–2013), světově proslulém a uznávaném histologovi a embryologovi, který byl oblíbeným pedagogem a významným vědeckým pracovníkem fakulty.

Děkan Lékařské fakulty v Plzni prof. MUDr. Kreuzberg, CSc., předal Cenu prof. Slípky Martinu Jindrovi, studentovi všeobecného lékařství. Cena mu byla udělena za činnost v záchranářském sdružení a za prezentaci fakulty.

Martina Jindru na ocenění nominovali studenti

Martin Jindra je momentálně studentem Lékařské fakulty v Plzni, konkrétně 4. ročníku oboru Všeobecné lékařství. Mimo školu je také členem studentského spolku Life Saving Support a součástí týmu studentů, kteří natáčejí a vytvářejí videa pro fakultní YouTube kanál Lékařské fakulty. Co pro něj znamená získání ceny Jaroslava Slípky?

Cena Jaroslava Slípky má pro mě hodně významů. Prvním je, že kandidáti na tuto cenu jsou nominováni od členů akademické obce a od studentů. Já jsem byl nominován svými přáteli – studenty. Zvláštní bylo, že mi o tom vůbec neřekli, takže jsem se o své nominaci dozvěděl opravdu až „na poslední chvíli“. Velmi mě to překvapilo, ale už jenom fakt, že mě nominovali moji kamarádi, lidé, kteří mi v práci pro spolek tak moc pomáhají, pro mě hodně znamená.

Další důvod se týká toho, proč je cena spojena s panem profesorem Slípkou. Dozvěděl jsem se, že pan profesor Slípka byl výjimečný člověk a učitel. Tato cena je určena těm, kteří reprezentují fakultu v různých odvětvích a jsou také svým způsobem výjimeční. To, že jsem byl zařazen mezi tuto skupinu lidí, mi dělá velikou radost a dává jistotu, že činnost, které se věnuji, je pro ostatní prospěšná. Na závěr bych ještě dodal, že s prací, kterou jsem dělal, mi pomohlo hodně lidí a touto cestou bych jim chtěl poděkovat.

Vzpomínka na MUDr. Petra Kufnera

MUDr. Petr Kufner se narodil 1. prosince 1961 v Plzni. Byl výjimečně nadané dítě, už v časném mládí studoval několik jazyků a teologii. Jeho láska k Bohu i k člověku jej vedla k rozhodnutí (na přelomu 70. a 80. let velmi odvážnému) studovat současně medicínu i teologii.

Během povinné vojenské služby jej postihla vážná choroba, a proto vysvěcen na kněze pak již nebyl. V duchovní sféře se ale pohyboval celý život. Řada významných českých duchovních osobností jej považovala za svého přítele. Po dokončení studia medicíny působil několik let ve Výzkumném ústavu endokrinologickém v Praze. Ve spolupráci s motolským radioizotopovým oddělením VÚE tam byl položen základ k unikátní systematické péči o nemocné s karcinomem štítné žlázy.

Zkušenosti z lékařské praxe pak dále získal v Závodní nemocnici Škodových závodů, kde složil atestaci z interního lékařství.

Touha po poznání, rozsáhlé mezioborové znalosti, formulování podstatných otázek a neúnavné, systematické shromažďování informací a začleňování objevených poznatků do nových kontextů, to byly pilíře jeho úsilí badatelského i pedagogického.

V roce 1994 zakotvil na Biologickém ústavu LF UK v Plzni, kde pracoval až do konce svého života. Jeho prvním mentorem se stal doc. RNDr. Josef Reischig. MUDr. Kufner se stal jedním z jeho nej-

bližších spolupracovníků při jeho cestách do mikrosvěta v rámci nově založené Laboratoře světelné mikroskopie. Jeho doménou se stala obrazová analýza v rámci konfokální mikroskopie. Je spoluautorem řady odborných prací včetně přehledových článků a několika skript pro mediky.

Článek, který Petr napsal k šedesátinám doc. Reischiga, začínal slovy: „Moudré a spravedlivé plynutí času nás někdy přinutí zastavit se a zamyslet se nad tím, co jsou skutečné životní hodnoty.“ Učiňme při příležitosti Petrova odchodu totéž. Odešel dobrý člověk a vpravdě velký duch, jehož život je ukázkou celého spektra životních hodnot uvedených do praxe. Odvahu, statečnost, přímost v jednání a pevný charakter prokazoval už od mládky, a patrný byly obzvláště v době, kdy čelil vážným zdravotním problémům. Hlavním světlem jeho osobnosti ale zůstává vzácná směs benevolence, pokory a humoru, v podobě, v níž jsou vlastní jen hluboce moudrému člověku.

Bude nám chybět.

MUDr. Lucie Hájková

Vzpomínka na doc. MUDr. Ottu Mayera, CSc.

Docent Otto Mayer náhle zemřel dne 16. září 2017 ve věku nedožitých 77 let. Smutná zpráva nás všechny zaskočila, protože Otto byl stále pracovně činný a v dobré psychické i fyzické kondici.

Otto byl především klinickým farmakologem, ale zároveň měl široký rozhled v oblasti vnitřního lékařství. Jeho hlavním zájmem byla kardiovaskulární medicína, ale na Oddělení klinické farmakologie Fakultní nemocnice v Plzni, jehož byl dlouhou dobu přednostou, rozvíjel kromě angiologie a hypertenze také revmatologii a hyperbarickou oxygenoterapii. Z kardiovaskulárních léků, které byly jeho výzkumnou doménou, jej zaujaly především betablokátory, jejichž začátek v 60. letech minulého století a další rozkvět prožíval od začátku své kariéry. V dalším období se středem jeho zájmu staly blokátory vápníku a modulátory estrogenních receptorů. Byl činný v České společnosti klinické farmakologie, naposledy ve funkci místopředsedy.

Otto Mayer pracoval také v oblasti hypertenze. Dlouhá léta byl členem výboru České společnosti pro hypertenzi, u jejíhož vzniku v roce 1997 stál. I v posledních letech, kdy již nebyl členem výboru, přednášel na jejích konferencích.

Otto byl znám jako dobrý moderátor a živý diskutér. Všichni jsme znali jeho veliký smysl pro humor, často fungoval jako bavič celé společnosti. Jeho humor byl vždy přátelský, protože jeho ostrovtip nebyl zaměřen na zesměšňování druhých, nýbrž karikoval především sám sebe. Typickým námětem jeho historek byly sportovní zážitky, např. o tom, jak se již ve zralém věku nadchl pro kolečkové brusle a vozil je s sebou i na zahraniční kongresy. Druhým okruhem byly zážitky z cest, někdy velmi bizarní. Právě cestování bylo Ottovou největší životní vášní a těžko bychom hledali světovou oblast, kterou nenavštívil. Přitom mu vždy šlo o hlubší poznání navštívené země, její civilizace i přírodního bohatství, nikoli jen o běžnou návštěvu památek. Cestoval doslova až do konce svého života.

Milý Otto, byl jsi inspirací pro mnohé z nás. Díky za všechno, budeš nám chybět.

prof. MUDr. Jan Filipovský, CSc.

Konference Morfologie 2017 v Plzni

50. Mezinárodní anatomický kongres a 54. Lojdovo histochemické symposium hostila od 10. do 12. září 2017 Lékařská fakulta v Plzni Univerzity Karlovy.

Pod záštitou České anatomické společnosti a České společnosti histo- a cytochemické se na Šafránkově pavilonu v Plzni sešli přední odborníci oborů anatomie, histologie, histochemie a cytochemie. Debatovalo se o kmenových buňkách a biologii nádorů, morfogenezi a vývojové biologii, experimentální morfologii, neurovědě, klinické anatomii a dalších tématech.

Na konferenci měli příspěvek také zahraniční hosté, kromě přispěvovatelů z Evropy (Univerzita v Salzburgu/Rakousko, Univerzita v Lille/Francie, Univerzitní nemocnice v Jeně/Německo, Veterinární univerzita ve Vídni/Rakousko), vystoupili také zástupci Univerzity Jižní Floridy (Tampa/USA).

„Pracovníci morfologických oborů lékařské fakulty - anatomie, histologie a embryologie, které patří k základním oborům medicínského studia - se zabývají nejen výukou, ale také rozsáhlou výzkumnou činností. Výsledky své práce prezentují pak v odborných časopisech a učebnicích, a především na těchto odborných konferencích a sjezdech, které vždy představují mimořádnou příležitost pro výměnu poznatků. Pro mladé vědce je to pak mnohdy první příležitost k zveřejnění výzkumných výsledků. Tradičně se scházejí odborníci z České i Slovenské republiky, což je obvyk-

lý jev v odborných společnostech,“ říká doc. RNDr. Pavel Fiala, CSC., vedoucí Ústavu anatomie Lékařské fakulty v Plzni, jež je v rámci fakulty pořadatelem konference, spolu s Ústavem histologie a embryologie.

Jedním z hostů konference byl Peter R. Mouton, Ph.D., vědecký ředitel Stereology Resource Center v Baltimoru a profesor stereologie na Lékařské fakultě Univerzity Jižní Floridy. Prof. Mouton se primárně věnuje výzkumu Alzheimerovy nemoci a používá metody kvantitativní histologie. „Moje zážitky v Praze i v Plzni byly velmi pozitivní, jak na osobní, tak na vědecké úrovni. Nyní konečně chápou, proč se vaše země těší tak dobré pověsti pro svou pohostinnost,“ napsal prof. Mouton v dopisu organizátorům po skončení konference. Jeho dojmy z tohoto odborného setkání byly dokonce tak dobré, že nyní uvažuje o dlouhodobějším pobytu na Lékařské fakultě v Plzni a prodává s vědci na fakultě možnost zapojení se do zdejšího výzkumu.

Konference se konala pod záštitou rektora Univerzity Karlovy, prof. MUDr. Tomáše Zimy, DrSc., děkana Lékařské fakulty v Plzni, prof. MUDr. Borise Kreuzberga, CSc., a hejtmana Plzeňského kraje Josefa Bernarda. Na konferenci se zaregistrovalo 120 účastníků z České republiky i zahraničí.

Quod estis, eramus, eritis, quod sumus

Novým i pokračujícím studentům Lékařské fakulty UK v Plzni přejí do nového akademického roku ředitel FN Plzeň MUDr. Václav Šimánek, Ph.D., a přednosta Onkologické a radioterapeutické kliniky prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D.

Přeji studentům, aby měli svá přání a sny a šli si za nimi. Moc rád vzpomínám na dobu, kdy jsem byl na stejné cestě, jako jste nyní vy. Tato cesta za poznáním byla náročná, ale neměnil bych za jinou. Mé vzpomínky na dobu studií jsou spojeny s velkými jmény české medicíny. S lékaři, kteří nám předávali své umění léčit. Přeji vám, abyste i vy během svého studia takové osobnosti potkali. Slibuji, že nemocnice se vám bude snažit vytvořit co nejlepší podmínky pro vaše studium. Budu moc rád, když budete na fakultní nemocnici vzpomínat jako na místo, které vám poskytlo odborné zázemí, um a moudrost. A doufám, že většina z vás ve fakultní nemocnici zapustí své lékařské kořeny.

MUDr. Václav Šimánek, Ph.D.

Učím studenty více jak 22 let a občas bych jim přál, aby zažili i období, které jsem já prožil na naší lékařské fakultě. Byla jiná doba, méně spěchu a měli jsme více individuální péče od našich pedagogů v nemocnici. Dnes je prvořadá péče o pacienta, mnohonásobně více práce a čas pro studenty je omezený. Na druhou stranu mají dnešní studenti neomezený přístup k informacím. Mohou se zapojit do výzkumů, v rámci projektu Erasmus, mohou cestovat do zahraničí. Dá se říci, že všichni mají dveře otevřené, a kdo má opravdový zájem, ještě za studií se dostane se svými znalostmi hodně daleko. Proto studentům přeji, aby své šance uchopili, využili je co nejlépe a na studijní léta jim zůstaly krásné vzpomínky.

prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D.

T | Ý | D | E | N | V | T

Týden vědy a techniky Akademie věd ČR

Biomedicínské centrum Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy zve studenty středních škol – přijďte se podívat na špičkově vybavené výzkumné pracoviště s moderní technikou a popovídat si s výzkumníky.

Foto: Ing. Libor Kočí

6. a 7. listopadu 2017, v 9:00 a 11:00 hodin
Biomedicínské centrum Lékařské fakulty v Plzni

Připravena je přednáška o výzkumu a studiu na fakultě následovaná prohlídkou laboratoří s praktickými ukázkami.

Určeno pro třídní kolektivy 3. ročníků SŠ nebo septim osmiletých gymnázií.

Kontakt v sekci „program“ na www.tydenvedy.cz

„Pavláku“ ožije podzimním cyklem přednášek

Pavlovův pavilon v Plzni představuje nejen nádhernou budovu z 20. let 20. století, ale i místo, které bylo od počátku určeno vzdělávání. Ať už od počátku jako budova Vyšší hospodářské školy nebo po roce 1952 pro potřeby Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Tedy přímo ideální místo pro vzdělávací pořady, které by byly zajímavé jak pro všechny, kdo jsou spjatí s medicínským prostředím (lékaři jsou často známí jako lidé se širokým rozhledem i vědomostmi z oblasti historie, literatury, hudby i dalších odvětví), tak plzeňské veřejnosti.

I proto se rozhodl spolek plzeňských mediků Medicus Pilsensis ve spolupráci se svojí alma mater a plzeňským publicistou Davidem Růžičkou připravit podzimní cyklus přednášek a uspořádat v nádherném prostředí tzv. „Pavláku“ i jeden koncert. Díky finanční podpoře plzeňského prvního městského obvodu a jeho starosty Miroslava Brabce, který nad sérií akcí převzal záštitu, bylo možné uspořádat všechny akce s volným vstupem pro všechny, koho program zaujme.

Vstup na všechny přednášky i koncert je volný.

KONCERT V PAVLÁKU

4. října, 17:00 hodin

Podzimní pohazení láskou aneb Nejen Mozart a radost z hudby

Účinkující: Natálie Šmausová – zpěv, Štěpán Slavík – klavír, *průvodní slovo*: David Růžička.

Natálie Šmausová je mladá nadějná konzervatoristka, které učarovala hudba baroka a klasicismu. Ač sice stojí na začátku své pěvecké kariéry, má za sebou vystoupení například při zahájení významné výstavy o baroku „Vznešenost a zbožnost“ (2015, galerie Masné krámy) účinkovala např. i v Loosových interiérech, během operní vycházky Luftovou zahradou, apod. V „Pavláku“ představí tvorbu svých nejmilejších autorů: W. A. Mozarta, J. S. Bacha, J. Haydna či R. Schumanna.

CYKLUS PŘEDNÁŠEK

10. října, 18:00 hodin

Operace Anthropoid a Plzeň

Přednášející: Jirí Padevět, renomovaný publicista a historik, autor řady knih o problematice odboje závěru druhé světové války u nás. v roce 2014 získal cenu Magnesia Litera za knihu Průvodce protektorátní Prahou. Vloni mu vyšla kniha Anthropoid, kterou napsal spolu s Pavlem Šmejkallem. Přednášku spojenou s autorským čtením zakončí autogramiáda Jiřího Padevěta.

Od 17:00 bude pro zájemce z řad veřejnosti umožněna prohlídka domu Pod Záhorskem 1, kde policejní inspektor Václav Král, později popravený s celou rodinou nacisty, ukrýval aktéry Anthropoidu: parašutisty Gabčíka s Kubišem.

18. října, 17:00

Rudolf Wells, spolupracovník Adolfa Loose v západních Čechách

Přednášející: Ing. Michael Rund, ředitel muzea v Sokolově

Přednáška přiblíží osobnost architekta Rudolfa Welse, který byl jedním z plzeňských a západočeských spolupracovníků „otce moderní architektury“ – Adolfa Loose. Zároveň působil jako filmový architekt, vytvořil scény např. pro filmy Hej Rup! (Voskovec, Werich), Tři kroky od těla, Žena, která ví, co chce. Architektova rodina měla své kořeny na Plzeňsku.

30. října, 18:00 hodin

Plzeňské vilové čtvrti, Lochotín a Bezovka

Přednášející: Ing. Karel Zoch, Ing. Petr Bukovský – odbor pam. péče MMP, Ing. arch. Lenka Růžičková – Národní památkový ústav

Porovnání dvou rozdílných konceptů plzeňských „zahradních měst“, Lochotína a Bezovky, představení jejich architektonických i urbanistických hodnot.

8. listopadu, 17:00 hodin

Luděk Pik a Velká Plzeň aneb Pokrokový starosta i spisovatel.

Přednášející: Mgr. David Růžička, publicista

Starosta Luděk Pik je výrazně spjatý nejen s Plzní, ale i plzeňským prvním obvodem, kde jako pomoc nezaměstnaným organizoval veřejně prospěšné práce při zřizování parku, na jehož místě vzniklo dnešní tzv. Košutecké jezírko. Zasadil se o rozvoj moderní a tzv. Velké Plzně. Málkdo ví, že pan starosta byl také přítelem umění a sám publikoval beletristická díla.

Akce pořádají: publicista David Růžička, Medicus Pilsensis, z.s., Univerzita Karlova v Praze, Lékařská fakulta v Plzni

Na festivalu děti zachraňovaly životy

Na pražském Vítězném náměstí se 6. září 2017 již poněkolkáté konal Festival vědy a členové spolku Life Saving Support (LSS) v již osvědčené sestavě – Martin Chaloupka, Jiří Rott, Eva Pešková a Eliška Kosová zde nemohli chybět. I letos jsme do Prahy vyráželi s bohatým programem, určeným nejen pro děti, ale i pro jejich rodiče a obecně pro každého, kdo měl chuť se zábavnou formou naučit základy první pomoci, metody ošetřování ran nebo si zkusit jejich maskování pomocí maskérského těsta, barev a dalších pomůcek.

I přes úvodní nepřízeň počasí se akce těšila velmi hojně účastí. V dopoledních hodinách se u našeho stáku zastavovali zejména studenti základních a středních škol, kteří měli návštěvu festivalu spíše v rámci výuky. Resuscitovali jsme s nimi, vysvětlovali způsob nejefektivnější pomoci zraněnému člověku a zdůrazňovali důležitost jejich vlastní bezpečnosti při jakémkoli zásahu. Děti měly živý zájem a pokládaly nám spoustu otázek, nad kterými často diskutovali všichni členové našeho týmu. Řada středoškolských studentů nás také žádala o informace, týkající se fakulty, náročnosti studia nebo podmínek a průběhu přijímacího řízení. Někteří učitelé byli natolik nadšeni naším výkladem, že si vzali na spolek kontakt a dohodli se na ukázce první pomoci přímo v rámci jejich školní výuky. Každý takový zájem nám dělá obrovskou radost. Nejen proto, že jde o velmi účinnou propagaci naší fakulty, ale je to také skvělý indikátor toho, že se naše práce líbí a je nějakým způsobem užitečná.

V rámci zdravotnického dozoru jsme taktéž ošetřovali mnohá zranění, včetně nadýchání se dráždivého plynu či poře-

zání obličeje sklem z rozbítených brýlí při pádu. Jeden školák nám téměř omdlel při pohledu na maskování, které jsme prováděli jeho spolužákům, ale rychle se vzpamatoval a spolu se svým otcem spolu odešli nadšeně zkoumat další stánky.

Vyjma výuky dětí a konání zdravotnického dozoru na akci jsme měli možnost prohlédnout si stánky ostatních fakult. Zejména nás zaujala stanoviště jednotlivých složek integrovaného záchranného systému, protože bylo možno vidět vozidla a vybavení, určené pro krizové situace a mluvit s řadou profesionálů, kteří se v těchto situacích uplatňují.

Z našeho pohledu měla akce velký úspěch. Děti byly spokojené, nasbírali jsme řadu nových kontaktů, ze kterých se do budoucna může rozvinout zajímavá spolupráce a důkaz, že ač jsme malá fakulta, je o nás rozhodně slyšet, jsme myslím podali na jedničku. Těšíme se na příští rok, kdy se doufám objevíme se stejně bohatým programem a dobrou náladou.

Za spolek LSS Eliška Kosová

Na akademických hrách bodovali i zástupci Lékařské fakulty

16. ročník Českých akademických her se uskutečnil ve dnech 18. až 23. června 2017 v Praze. Soutěžilo se ve 23 sportech a celkem dorazilo 229 soutěžících. Reprezentanti Lékařské fakulty v Plzni UK bodovali kromě ženského basketbalu také ve vodních disciplínách, a to díky studentce třetího ročníku Kláře Paďourové, která získala zlato v kategorii K1 sprint sjezd.

Do Prahy Lékařská fakulta tento rok vyslala čtyři zástupce v soutěžích jednotlivců a družstvo basketbalistek, které si postupové místo vybojovaly v oblastní kvalifikaci. Na poslední chvíli byl přihlášen na hry také karatista Vítězslav Fronek a ukázalo se to jako šťastný tah. Víta spolu s Janem Faitem (ČVUT) a Bohuslavem Šálou (ZČU v Plzni) vyhráli v kategorii kata týmů. Bronz si odvezl v kumite a v samostatné katě mu patřila pátá příčka.

Neméně úspěšně si vedla Klára Paďourová ve sprintu na divoké vodě K1. Klára je z roku 2015 mistryní ČR a na minulých Českých akademických hrách (ČAH) získala stříbro. Zdravě nahecovaná letos nenechala nic náhodě a jasně zvítězila. A druhé zlato putovalo do Plzně.

Katřina Iblová se ukázala jako obrovská bojovnice, která v minulosti již získala mnoho sportovních ocenění i titul „akademická mistryně ČR“. Tentokrát

te na nejvyšší stupínek nedosáhla, ale v její nejoblíbenější disciplíně 50 m znak vybojovala stříbro. Dále v disciplínách 50 m motýlek a 100 m znak získala dva bronz, což svědčí o Katččině výborné sportovní úrovni.

Dva body do hodnocení úspěšnosti univerzit o „Pohár rektora“ na Českých akademických hrách přivezl ženský tým basketbalistek, který postoupil z kvalifikace a na ČAH obsadil 5. místo ve složení: E. Martincová (2. r.); A. Krivousová (2. r.); Ch. Stögerová (4. r.); M. Korecová (1. r.); A. Pospíšilová (3. r.); A. Teplá (2. r.); M. Soukup (5. r.) – trenér. Posledním z našich reprezentantů byl Vojtěch Plaček (2. r.), který na 1 500 m obsadil 9. místo v čase 4:15.

Všem účastníkům patří velká gratulace za vynikající reprezentaci a získání 19. místa v poháru univerzit z celkového 41.

Mgr. Martin Červený

Seznamovací kurz Lékařské fakulty Univerzity Karlovy 2017

V září se již po páté konal Seznamovací kurz pro budoucí studenty prvního ročníku. Letos to byl opravdu povedený ročník, jelikož se přihlásil rekordní počet zájemců. Celkový počet přihlášených studentů byl 106.

Kurz se opět konal ve výcvikovém středisku Univerzity Karlovy v Horním Poříčí. Začátek kurzu byl 11. září ve dvě hodiny. Budoucí prváky nejprve přivítali organizátoři z řad studentů, potom pro ně měl pár vlídných slov Mgr. Martin Červený, vedoucí Ústavu tělesné výchovy a sportu, který měl na starosti sportovní aktivity připravené pro studenty. Jako poslední vystoupili před studenty zástupci fakulty a Mgr. Jiří Novotný. Po tomto krátkém úvodu přišla na řadu část, kvůli které všichni přijeli – seznamovací hry. Studenti v nich byli rozděleni do sedmi skupin, ve kterých poté absolvovali i sportovní část kurzu. Letos počasí nebylo tak dobré jako v minulých letech, přesto si studenti dobře zaspotovali.

Po večeri bylo pro studenty připravené představení studentských spolků působících na fakultě. Své zástupce tam měla IFMSA, Medicus Pilsensis, Life Saving Support o.s. a Sdružení studentů stomatology ČR. Po prezentacích následovala volná zábava podpořená zpěvem s kytarou, houslemi a harmonikou.

Druhý den ráno pokračovala sportovní část kurzu. Po obědě měly organizátorky z prvního ročníku pro studenty připravenou prezentaci o předmětech, které je v nadcházejícím roce čekají. Po seznámení s předměty nastal čas na Medickou olympiádu, ve které měli budoucí „prváci“ šanci ověřit si svoje předpoklady pro studium medicíny.

Na závěrečný večer připravili organizátoři pro účastníky jedno malé překvapení a zároveň vrchol seznamovacího kurzu – pasování na mediky v podobě obřadu plného bílých pláštěů, svíček a tajemna.

Poslední den se po snídani uskutečnilo vyhlášení Medické olympiády. Po ní měli studenti až do oběda volno, po kterém se všichni rozjeli domů, vstříc nadcházejícím studijním povinnostem. Děkujeme všem, kteří se zapojili do organizování a hladkého průběhu adaptáku.

Pavel Hradecký

Martina Richterová zvítězila v soutěži Jules Allemand Trophy

13. ročník mezinárodní soutěže s názvem Jules Allemand Trophy vyhrála studentka zubního lékařství LF v Plzni UK Martina Richterová. Vítězství si odnesla z republikového kola a obstála i v kole celostátním, kde byla mezi první „čtyřkou“, z níž se vybíral vítěz.

Republikové kolo soutěže se v tomto roce uskutečnilo na půdě Stomatologické kliniky LF UK a FN v Hradci Králové. Ve fantomové učebně Fakultní nemocnice dne 22. dubna 2017 již od rána vrcholily přípravy. Nominovaní soutěžící byli výherci univerzitních kol pěti přihlášených univerzit z České republiky. Poprvé v tomto roce si studenti měřili své síly ve dvou časových blocích. Zadána byla nejprve rekonstrukce předního řezáku na modelu. Zatímco pětičlenná porota hodnotila podle přísných kritérií výsledky práce soutěžících, ti už mezitím pokračovali v prezentaci svých dovedností na dostavbě extrahovaného moláru.

Po vyhodnocení druhé práce bylo celkové bodování sečteno a vítězkou se stala studentka LF UK v Plzni Martina Richterová, která své dovednosti trénovala na Stomatologické klinice LF UK v Plzni pod vedením tutorky a odborného garanty MUDr. Evy Chládkové. Důležitým kritériem hodnocení byla anatomická stratifikace dle otce-zakladatele této techniky dr. Lorenza Vaniniho, respektování 5 dimenzí barev zubu, stejně tak jako další aspekty mikro/makromorfologie, reprodukce charakterizací a celkový dojem provedené rekonstrukce.

Mezinárodní kolo soutěže se již tradičně konalo na půdě Univerzity G. D'Annunzio v Chieti ve dnech 5. až 6. června 2017. Česká studentka Martina Richterová se za svou práci rozhodně nemusela stydět, byla spolu se studentkou z Gruzie mezi prvními čtyřmi studenty, z kterých pak byli vybráni koneční výherci.

O soutěži Jules Allemand Trophy

- Soutěž je tříkolová: univerzitní, republiková a mezinárodní.
- Porotu českého kola letos tvořili MDDr. Michal Czyž, MUDr. Eva Chládková, MUDr. Martin Kapitán, Ph.D., MDDr. Petr Kučera, MUDr. Daniel Svoboda.
- Účastníci republikového kola a jejich odborní garanti: Froleková Lucie (doc. MUDr. Lenka Roubalíková, Ph.D., Brno), Kempná Markéta (MDDr. Michal Czyž, Olomouc), Luňáčková Jitka (doc. MUDr. Luděk Peřinka, CSc., Praha), Richterová Martina (MUDr. Eva Chládková, Plzeň), Tomehová Karin (MUDr. Martin Kapitán, Ph.D.)

Lékařská psychologie a etika – otevřené přednášky

Lékařská fakulta v Plzni opět nabízí veřejnosti účast na otevřených přednáškách Psychiatrické kliniky LF a FN Plzeň. Poslechnout si názory předních odborníků na témata z lékařské psychologie a etiky bude možné vždy v pátek od 11:15 do 13:45 hod.

Místo konání: Modrá posluchárna, Univerzitní medicínské centrum, alej Svobody 76

6. října 2017

Psychologické a etické výzvy na misích Lékařů bez hranic

MUDr. Jan Trachta, dětský chirurg a urolog

Pracuje na klinice dětské chirurgie v pražské nemocnici Motol, od roku 2008 zároveň spolupracoval s mezinárodní humanitární a zdravotnickou organizací Lékaři bez hranic. Pod její hlavičkou již působil na deseti misích v krizových oblastech, převážně v ozbrojených konfliktech, zejména v Africe, ale také na Haiti či v Sýrii. Od roku 2012 byl necelé dva roky zaměstnán v univerzitní nemocnici v britském Southamptonu a v univerzitní nemocnici v Oxfordu.

20. října 2017

Kořeny evropských etických hodnot

Mons. Tomáš Holub, biskup plzeňský

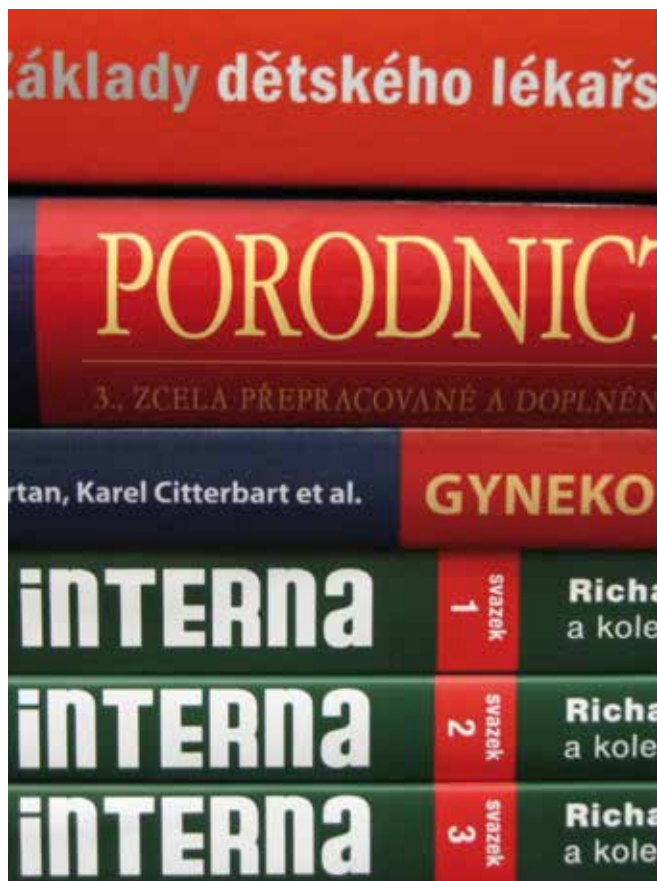
Studoval teologii a filosofii na teologické fakultě v Litoměřicích, v Salzburku, na Karlově univerzitě v Praze, dále na Institutu teologie a míru v Hamburku a na Papežské lateránské univerzitě v Římě, kde se specializoval především na oblast morální teologie. Na teologické fakultě Univerzity Karlovy pak obhájil svou dizertaci z křesťanské etiky na téma "Etické aspekty boje proti terorismu ve světle učení o tzv. spravedlivé válce". Na kněze byl vysvěcen v roce 1993. V roce 1998 se stal prvním českým vojenským kaplanem. V armádě dosáhl hodnosti plukovníka. Sloužil v jednotkách IFOR v Bosně a Hercegovině, dále působil jako vojenský kaplan Brigády rychlého nasazení v Havlíčkově Brodě a také jako hlavní kaplan v Iráku. Od dubna 2016 je druhým plzeňským biskupem.

Další přednášky cyklu: 3. listopadu 2017, prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D.: *Psychologické a etické výzvy reprodukční medicíny*; 1. prosince 2017, Oleg Maischeider: *Metody zvládnání vzteku*; 15. prosince 2017, prof. MUDr. Jan Líbiger, CSc., FCMA: *Empatie a terapeutický vztah*; 5. ledna 2018, Mgr. Dana Chmelařová: *Vývojová psychologie*

Lékařská svatba

23. září se na zahradě Procháskova pavilonu konala výjimečná událost – svatební obřad. Jako místo pro svůj důležitý životní krok si ji zvolili Alice Valášková a David Hille, oba absolventi oboru Zubní lékařství na Lékařské fakultě v Plzni z ročníku 2010. „Na studia máme jen ty nejlepší vzpomínky a vše, co se srdeční záležitostí,“ svěřili se ženich s nevěstou, kteří si na památku pořídili několik svatebních fotografií i před Pavlovovým pavilonem. Pro fakultu naopak bylo poctou, že mohla poskytnout svůj prostor pro tak výjimečný okamžik. Přejeme novomanželům hodně štěstí!

Fakultní burza skript

Sháníte skripta, z přednášek nebo zpracovaná studijní témata? Máte skripta, nebo elektronické texty navíc? Chcete zpeněžit své poznámky? Právě pro vás je tady fakultní burza skript, která proběhne v pondělí 16. října 2017 v odpoledních hodinách ve vestibulu Šafránkova pavilonu, alej Svobody 31.

Burzu skript pořádá spolek Medicus Pilsensis
www.facebook.com/MedicusPilsensis

Postgraduální lékařské dny – Plzeň 2018

Místo konání: **Plzeň, Šafránkův pavilon, Alej Svobody 31, PSČ 323 18**

Datum konání: **13. 2., 14. 2., 15. 2. 2018**
od 13 hod. (úterý, středa, čtvrtek)

Pořádá: Univerzita Karlova Lékařská fakulta v Plzni,
Spolek lékařů v Plzni, Fakultní nemocnice v Plzni ve spolupráci s OS ČLK Plzeň-město

Témata: Problematika infekcí v současnosti
Nové trendy v neurologii a v psychiatrii
Varia – Čím se může pochlubit naše pracoviště
(možno i formou posterů)

Přihlášky k aktivní účasti a souhrny je **nutno zaslat do 15. 12. 2017** v elektronické podobě ve formátu Word na sekretariát Ústavu sociálního a posudkového lékařství paní Vandě Stříbrné,
mail: vanda.stibrna@lfp.cuni.cz. Bližší informace na tel.: 377 593 540.
Prosíme o **dodržení termínu**, aby bylo možné včas sestavit program a zajistit distribuci!

K pasivní účasti není nutné se přihlašovat.

Přihlášky k aktivní účasti musí obsahovat **plné tituly včetně jména a příjmení u každého autora i u všech spoluautorů a nezkrácené názvy pracovišť.**

Abstrakta nebo plné texty přednášek budou otištěny v supplementu Plzeňského lékařského sborníku 2018. Sborník abstrakt bude zveřejněn **3. února 2018** na webových stránkách LFP.

Plné texty zasílejte elektronicky do 15. 1. 2018 ve struktuře dle dispozic pro autory Plzeňského lékařského sborníku (<https://www.lfp.cuni.cz/PlzenskySbornik/pls.php?cast=instrukce>)

Akce je akreditována ČLK dle Stavovského předpisu č. 16.

Všichni účastníci obdrží certifikát o účasti.